

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:1044

av **Anna Vikström m.fl. (S)**

Direktutbildning till barnmorska

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta både utökade behov i barnmorskans yrkesområde och en internationell anpassning av utbildningen till barnmorska vid en eventuell översyn av den svenska barnmorskeutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Till skillnad från många andra länder inom och utanför EU har Sverige inte en direktutbildning till barnmorska. Den svenska barnmorskeutbildningen kräver först en utbildning på tre år till sjuksköterska och därefter 1,5 års utbildning till barnmorska. Barnmorskor har två legitimationer idag, både som sjuksköterska och barnmorska och kravet på sjuksköterskeutbildning kom på 50-talet.

Genom åren har både kraven på sjuksköterskeutbildningen och barnmorskeutbildningen utökats. Barnmorskans verksamhetsområde har utvidgats och aktuell forskning har visat att utbildningstiden är kort i förhållande till kraven. Barnmorskan möter kvinnor och familjer under alla livsfaser. Barnmorskor har ett omfattande verksamhetsområde och inkluderar hälsa och vård före graviditet, stöd till blivande föräldrar, förlossnings- eftervård och spädbarnsvård, amningsstöd, preventivmedelsrådgivning med förskrivningsrätt, sex- och samlevnadsundervisning även till ungdomar, gynekologisk hälsoundersökning med cytologprovtagning och klimakterierådgivning samt assisterad befruktning. Professionen har större krav på sig att arbeta folkhälsoinriktat samtidigt som tidigare krav kvarstår. Självklart ingår även en vetenskaplig utbildning för att kunna ge vård utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet och kunna tillgodogöra sig nya vetenskapliga rön. Utifrån verksamhetsområdets utökning över tid och framtida krav, så är utbildningen idag för kort.

Samtidigt får många barnmorskor utbildade i länder utanför Europa gå både en sjuksköterske- och en barnmorskeutbildning i Sverige och arbeta däremellan för att kunna arbeta som barnmorska i Sverige. Snabbspår för att arbeta som barnmorska i Sverige är önskvärt för dessa barnmorskor, men väldigt svårt att åstadkomma i

realiteten då vi har krav på sjuksköterskeutbildning före barnmorskeutbildningen. Barnmorskor utbildade i Europa följer andra regler enligt lag om erkännande av yrkeskvalifikationer, men de saknar ofta sjuksköterskeutbildning och får ändå arbeta som barnmorska i Sverige utan att gå en sjuksköterskeutbildning. Standardutbildningen för barnmorskor i utvecklingsländer är tre år. Många direktutbildningar i andra länder är runt 4 år, och Island har 6 år.

Med tanke på andra länders utbildningskrav till barnmorska, att utbildningskraven på barnmorskor från tredje land blir orimligt höga, och att dagens långa utbildning ändå inte motsvarar nya krav som tillkommit talar detta för att Sveriges inriktning på dubbellegitimation för att bli barnmorska kan ifrågasättas. En direktutbildning till barnmorska med mer väsentligt innehåll för barnmorskans verksamhetsområde och mindre av icke-relevant innehåll skulle kunna vara en väg framåt för att åstadkomma en mer internationellt anpassad barnmorskeutbildning som också tillgodoser Sveriges stora behov av barnmorskor framöver på ett bättre sätt. För sjuksköterskeutbildade som önskar bli barnmorskor bör det givetvis finnas en övergångslösning.

Anna Vikström (S)

Carina Ohlsson (S)

Ingela Nylund Watz (S)